

OCHRONA PRAWNA ODMIAN ROŚLIN

podstawowe informacje

Na czym polega wyłączne prawo?

Hodowca, który opracował nową odmianę rośliny uprawnej, może objąć ją ochroną wyłącznego prawa. Oznacza to, że tylko on ma prawo **wytwarzać, rozmnażać, przygotowywać do rozmnażania, oferować do sprzedaży, sprzedawać lub zbywać w inny sposób, eksportować, importować i przechowywać materiał siewny** swojej odmiany chronionej.

Osoby, chcące zarobkowo wykonywać te działania na odmianie chronionej, muszą posiadać pisemne upoważnienie (licencję) od hodowcy.

Ochrona wyłącznego prawa do odmiany to **ochrona własności intelektualnej hodowcy**.

- art. 21 Ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin
- art. 13 Rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin

Czemu służy ochrona wyłącznego prawa?

Efektywna ochrona własności intelektualnej:

- zachęca do prowadzenia dalszych badań i zachowania ciągłości hodowli;
- promuje postęp biologiczny i zwiększa jego dostępność dla rolników;
- zabezpiecza innowacyjność hodowcy przed nieuczciwą konkurencją.

Ochrona wyłącznego prawa jest istotą postępu biologicznego. Opłaty licencyjne i opłaty za odstępstwo rolne są najważniejszym wkładem w dalszy rozwój hodowli, finansują innowacje oraz inwestycje niezbędne do prac nad nowymi odmianami.

Hodowla nowych odmian roślin

Hodowla nowych odmian roślin jest:

- **pracochłonna**: większość prac wykonuje się ręcznie;
- **kosztowna**: dostęp do zasobów genetycznych roślin, wysoko wykwalifikowani pracownicy, specjalistyczne maszyny, urządzenia i laboratoria, koszty rejestracji i ochrony odmiany;
- **czasochłonna**: wyhodowanie nowej odmiany zajmuje hodowcy kilka lat.

Wyhodowanie jednej odmiany to inwestycja rzędu co najmniej kilku mln zł (**ok. 1 mln EUR**).

HODOWLA NOWYCH ODMIAN ROŚLIN = INWESTYCJA W PRZYSZŁOŚĆ ROLNICTWA

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ?

www.agencjanasienna.pl

tel. 65 529 31 61, GSM 697 01 09 68, e-mail: zarzad@agnas.pl

PRZYWILEJ ODSTĘPSTWA ROLNEGO

zasady korzystania

Jak skorzystać z odstępstwa rolnego?

Do siewu odmiany chronionej rolnik może użyć tylko licencjonowanego, kwalifikowanego mat. siewnego. W przypadku niektórych, dozwolonych prawem gatunków, może on również wysiać **materiał ze zbioru**, w ramach przywileju tzw. **odstępstwa rolnego**, pamiętając, że:

- ziarno musi pochodzić z własnego zbioru rolnika i może być wysiane tylko na jego gruntach;
- za siew ze zbioru należy uiścić opłatę do hodowcy w terminie **30 dni od daty siewu** (odmiany chronione w PL) lub do **30 czerwca roku gospodarczego** (odmiany chronione w UE), bez oczekiwania na wezwanie.

- art. 23 Ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin

- art. 14 Rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin

NOWELIZACJA USTAWY KRAJOWEJ 2017

Z dniem 11.07.2017, po zmianie Ustawy z dn. 26.06.2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin:

- zakres ochrony wyłącznego prawa i zasady korzystania z odstępstwa rolnego pozostały **niezmienione**; opłata za odstępstwo rolne w wysokości 50% opłaty licencyjnej jest obowiązkowa, chyba, że hodowca zrezygnuje z jej pobierania i oficjalnie to ogłosi;
- zniesiono obowiązek udzielania informacji w odpowiedzi na wniosek hodowcy odnośnie odmian chronionych na szczeblu krajowym (PL) i związane z nim zapisy dotyczące kontroli;
- terminów i zasad rozliczeń za siew ze zbioru odmian chronionych w PL rolnik musi pilnować we własnym interesie i własnym zakresie.

Uwaga! **Zmiany w ustawie krajowej nie mają wpływu na regulacje unijne** i wynikające z nich zasady korzystania z odmian chronionych w UE (opłata za odstępstwo rolne, obowiązek informacyjny w odpowiedzi na wnioski, kontrola zgodności informacji).

NARUSZENIA WYŁĄCZNEGO PRAWA

Naruszeniem wyłącznego prawa jest:

- oferowanie lub sprzedaż do siewu materiału odmiany chronionej bez pisemnej licencji od hodowcy;
- siew nabytego niekwalifikowanego materiału odmiany chronionej (np. z targowiska, ogłoszenia lub „wymiany sąsiedzkiej”), paszowego, konsumpcyjnego lub innego niesiewnego;
- siew ze zbioru odmian/gatunków niedozwolonych do odstępstwa rolnego;
- siew ze zbioru odmian chronionych bez uiszczenia opłaty za odstępstwo rolne.

Za naruszenie wyłącznego prawa grożą sankcje cywilnoprawne i karne.

- art. 36a i 37 Ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin

- art. 94 Rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ?

www.agencjanasienna.pl

tel. 65 529 31 61, GSM 697 01 09 68, e-mail: zarzad@agnas.pl

